

Kyrkoårsfirande och evangeliebok

MAGNUS EVERTSSON

Så långt det är fastställt vilka bibelavsnitt som ska läsas vid olika gudstjänster utövar denna organiserade bibelanvändning betydande inflytande på gudstjänstlivet, vare sig bibelanvändningen bestämts för ett internationellt och/eller interdenominationellt sammanhang, för en enskild lokal gemenskap eller för något däremellan. I den mån man firar någon typ av kyrkoår utövar även detta inflytande på gudstjänstlivet. Huvudsyftet med denna artikel är att belysa några aspekter av samspelet mellan kyrkoårsfirande och texturval för gudstjänstlivet, främst inom Svenska kyrkan under senare decennier. Fokus på Svenska kyrkan antyds också av ordet ”evangeliebok” i titeln på denna artikel. *Den svenska evangelieboken* är traditionellt benämningen på den läsordning som gäller för Svenska kyrkan men vars båda senaste upplagor, antagna 1983 (hädanefter vanligen ”EB 1983”) respektive 2002 (”EB 2002”), tillkommit efter ekumeniska konsultationer.¹

Innebörden i *evangeliebok* är därmed inringad: ordet syftar oftast på EB 1983 respektive EB 2002, men kan ibland, vilket då framgår, syfta på antingen Svenska kyrkans tidigare evangelieböcker eller på motsvarande läsordningar i andra kyrkor. Vad som exakt kan förstås med *kyrkoår* är svårare att definiera. Å ena sidan finns en för hela kristenheten gemensam grundstruktur med advent, jul med efterfirningstid, fasta, påsk, pingst och efterfirningstid,² en struktur som

---

1 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 9–10; Evangelieboksgruppen 2000, s. 2; om att namnet *Den svenska evangelieboken* behållits i ekumenisk enighet se s. 24f.

2 EB 1983, förord; EB 2002, förord.

evangelieboksgruppen inom 1968 års kyrkohandbokskommitté ville lyfta fram genom att undanröja en del av de avbrott som vid tiden för deras arbete störde kyrkoårsrytmen.³ Å andra sidan firas delvis olika kyrkoår parallellt i Sverige. Ett exempel på detta är att Jungfru Marie bebådelsedag år 2016 inföll 13 mars i Svenska kyrkan men 4 april i Stockholms katolska stift;⁴ i den mån allmänna svenska almanackor inte bara rödmarkerar söndagar och allmänna helgdagar utan också benämner dessa enligt något kyrkoår följer man EB. Ett annat exempel på de parallella, delvis olika kyrkoåren kan hämtas från de psalmböcker som från 1986 gavs ut med gemensam förstadel (nr 1–325) men olika innehåll därefter. 1987 års upplaga av den romersk-katolska psalm- och gudstjänstboken *Cecilia* behåller underrubriken *Tacksägelsedagen* men noterar om dagen ”förekommer ej i det katolska kyrkoåret”. Däremot tillfogas – liksom i Liberala katolska kyrkans psalmbokstillägg – för det egna kyrkoårsfirandet behövliga underrubriker som saknas i *Den svenska psalmboken* (och i EFS-tillägget), i *Psalmer och sånger* och i *Segertoner*; *Frälsningsarméns sångbok* saknar helt underrubriker under *Övriga helgdagar*.⁵ Kyrkoåret och dess firande låter sig med andra ord inte definieras generellt utan varierar delvis mellan kyrkor och över tid. Ur ett perspektiv kan detta leda till slutsatsen att det bara finns de olika kyrkoåren. Ur ett annat perspektiv kan de olika kyrkoåren ses som variationer på ett och samma tema, variationer som torde gå tillbaka på ett samspel mellan å ena sidan svår- eller oåtkomliga underliggande uppfattningar om kyrkoåret och å andra sidan andra faktorer.

Kyrkoåret kan beskrivas som framvuxet snarare än tillskapat,⁶ vilket begripliggör hur det svenskkyrkliga kyrkoårets andra söndag te-

---

3 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 29.

4 *Kyrkoordning* 1999 28:1 (söndagen under perioden 22–28 mars, men före palm-söndagen om den eller påskdagen infaller på aktuellt datum; paragrafen oförändrad i aktuellt avseende); *Cecilia* 2013, s. 1236 (25 mars [om söndag istället dagen före] men om dagen kommer i stilla veckan eller påskveckan istället måndagen efter andra påsksöndagen).

5 Innehållsförteckningar i *Cecilia* 1987; *Liberala Katolska Kyrkans tillägg till den Ekumeniska Psalmboken*, 1995; *Den svenska psalmboken* 1986; *Den svenska psalmboken* 1987 (med EFS-tillägg); *Psalmer och Sånger* 1987; *Segertoner* 1988; *Frälsningsarméns sångbok* 1989.

6 Kilström 1982, s. 176.

matiskt ligger nära samma kyrkoårs näst sista. I Rom under 400- och 500-talet förefaller kyrkoåret ha ansetts börja 25 december; tiden fram till jul var då en eskatologiskt inriktad avslutning på året. Detta kom stegvis att kombineras med en förberedelsestid inför epifania, lik den inför påsk, införd från andra delar av västkyrkan. Början av advent utgör därmed ingen skarp gräns;⁷ den tydliga nyårskaraktären över första söndagen i advent i Svenska kyrkan i nutid uttrycker tvärtom ”en förhållandevis ung tradition med karaktäristiska svenska särdrag”.⁸ Basal information om kyrkoårets grundläggande komponenter och utveckling ges i förorden till EB 1983 respektive EB 2002 och är därmed tillgänglig också för den vanlige kyrkobesökaren eller psalmboksbrukaren. Kyrkoårets tre huvudkomponenter är veckan med söndagen som höjdpunkt, årliga firningsdagar utifrån händelser i Jesu liv – tidigast påsken med förberedelse- och efterfirningstid, senare också julen på motsvarande sätt – samt martyrdagar. Det nämns också att fasta bibelläsningar, enligt successivt ändrade läsordning, från 700-talet kom att knytas till såväl kyrkoårets höjdpunkter som övriga söndagar. Den tidigare läsordningen kompletterades i EB 1862 med två årgångar särskilda predikotexter, och gammaltestamentliga predikotexter tillfördes 1970.⁹ I en artikel om det svenska kyrkoårets förändring och revitalisering ser Oloph Bexell som en av kyrkoårets uppgifter ”att variera sig självt efter sin egen idé”, vilket ansluter till officiella dokument (*Kyrkoordning för Svenska kyrkan* 1999, förorden i EB 1983 och EB 2002) men också står i dialog med tidigare forskning. Kyrkoåret sägs vara ”det sätt genom vilket kyrkan och kristenheten i tidens skiftande form firar sin gudstjänst mellan påsk och parusi”. Bexell drar slutsatsen att kyrkoåret inte kan behandlas hur som helst utan att dess inre logik äventyras men redovisar också förslag från 1800- och 1900-talet på radikalt omgestaltade kyrkoår.¹⁰ Att sådana

---

7 Ekenberg 2015, s. 32.

8 EB 2002, förord.

9 EB 1983, förord; EB 2002, förord. Liknande förord finns även till äldre EB. En längre översikt finns i Kilström 1982, s. 170–173, en än mera ingående i Bexell 2015. Tyngdpunkt på utvecklingen efter EB 1983 finns i Eriksson & Nilsson 2003, s. 9–25.

10 Bexell 2015, s. 36–38 (cit s. 38), 42f.

förslag framkommit tyder på att då befintliga läsordningar inte uppfattades kunna samspela med andra relevanta faktorer till något harmoniskt kyrkoårsfirande. I den mån förslagsställarna uppfattat någon kyrkoårets inre logik torde denna ha överskuggats av oklarheter och komplikationer.

Svenska kyrkans kyrkoår i dag

I detta avsnitt beskrivs samspelande faktorer som lett fram till Svenska kyrkans nutida kyrkoår, reglerat i den *Kyrkoordning för Svenska kyrkan* som antogs inför relationsändringen år 2000 mellan staten och Svenska kyrkan och framställt i EB 2002.

I preambeln till Kyrkoordningens kapitel 28 framgår bland annat att kyrkoåret, från och med den första adventssöndagen och till och med den vecka som följer på domssöndagen, framställer ”Guds frälsningshandlingar med människan” så att ”kyrkan och den enskilda människan” kan ”ta del av och leva sig in i avgörande händelser i Jesu liv och hans undervisning”. Därmed ska man kunna ”uppleva hur Jesus Kristus varje kyrkoår på nytt kommer till sin kyrka och till varje människas liv” genom budskapets anknytning till ”skeenden under årets gång, kulturella seder och bruk, musik och liturgi”, alltså genom samspel av ett stort antal faktorer. Respektive söndag och högtidsdag ”har sitt särskilda firningsämne eller tema som anges i evangelieboken och uttrycks i dess urval av bibliska texter”. Även den borgerliga kalenderns ursprung i den kyrkliga nämns.¹¹ Kyrkoårets övergripande syfte enligt kyrkoordningskapitlet, att i nutid möjliggöra möte med Guds frälsningshandlande och med Jesus, antyder en underliggande uppfattning att kyrkoåret framför allt är anpassningsbart för att i varje tid på ett optimalt sätt möjliggöra människors möte med Gud.

EB 1983 tillkom som en del av ett stort revisionsarbete av kyrkliga böcker där evangelieboksarbetet beskrivs som ”att revidera, inte

---

¹¹ *Kyrkoordning* 1999, kapitel 28; preambeln oförändrad.

bryta sönder och nyskapa”.¹² Den tidigare nämnda ambitionen att mindre ofta bryta kyrkoårets ordinarie rytm var en faktor som ledde till att de kungligt påbjudna böndagarna avskaffades. Dessa hade varit ett särdrag för Svenska kyrkan och hade sedan 1800-talet firats med fixerade ämnen (bot, reformation, mission och tacksägelse) och med särskilda predikotexter för varje år, fastställda av Kungl. Maj:t efter förslag från ärkebiskopen. I och med EB 1983 upphörde dessa dagar att bryta vinterns, vårens och sommarens kyrkoårsrytm. De avskaffade dagarnas ämnen fördes till andra dagar, med boten i fokus på askonsdagen, ”reformationssöndagen” som alternativnamn på söndagen sexagesima och ”missionsdagen” som alternativnamn på heliga trefaldighets dag. Endast tacksägelsedagen kvarstod i egen kraft, nu dock med fasta bibelläsningar för varje årgång som övriga söndagar.¹³ Att varje söndag i EB 1983 behöll eget tema och egna texter är en frukt av samspel med andra lutherska kyrkors perikopkommittéer inom och utom Norden;¹⁴ psalmförslag som i EB 1921 och EB 1942 togs dock inte in i EB 1983.¹⁵ Arbetet med förnyad kyrkohandbok, vilket till slut resulterade i *Den svenska kyrkohandboken* 1986, samspelade med EB-arbetet till en radikalt ändrad söndaglig läsordning. Ännu enligt EB 1942 lästes epistel- och evangelietexter varje år men kompletterades andra och tredje årgången med särskilda predikotexter. I och med 1976 års alternativa gudstjänstordning gavs de tidigare kompletterande predikotexterna status av andra och tredje årgångens epistlar och evangelier. I vilken ordning de tre texterna skulle läsas skiftade efter vilken som skulle utgöra predikotext,¹⁶ en oklarhet i gudstjänstens rytm som stabiliserades till en med få undantag fast ordning i EB 1983. Där stadgas också att predikan ”utgår från en eller flera av de lästa texterna”.¹⁷ Inför EB 2002 fanns främst tre

---

12 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 7, 12 (cit).

13 Bexell 2015, s. 50.

14 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 12f.

15 Evertsson 2015, s. 76.

16 Eckerdal 1976, s. 35f.

17 *Kyrklig kungörelse* (SKFS 1983:3). Motsvarande reglering finns i *Den svenska kyrkohandboken* 1986, i anvisningar.

önskemål: att förtydliga samspelet mellan gudstjänstens gammal- och nytestamentliga läsningar, att göra språk och textval mera könsinklu-derande och att ge Psaltaren större plats. Evangelieboksgruppens arbete i syfte att nå större könsinklusiveitet bedrevs i samspel med såväl motsvarande amerikanskt arbete som forskning om genus och gudstjänst.¹⁸ Förändringen i och med EB 1983 att respektive evangelists skildring av Jesu lidande och död ersatte Johann Bugen-hagens evangelieharmoni utvidgades i EB 2002 till att gälla även hela perioden palmsöndag–påskdag. Även askonsdagen och skär-torsdagen utvecklades från EB 1983 till EB 2002. När EB 1983 gjorde askonsdagen och skärtorsdagen till kyrkliga firningsdagar trots att dessa inte är allmänna helgdagar var syftet att EB skulle samspela med ett redan utbrett firande av 40-dagarsfastans egentliga start respektive nattvardens instiftande,¹⁹ och i EB 1983 föreslagna texter för dessa dagar kom i EB 2002 att följas av fastställda. Såväl EB 1983 som EB 2002 justerade söndagar med avseende på namn, tema och texturval. En betydande ändring därvidlag är hur fjärde söndagen i advent, som i EB 1942 haft överskriften ”Herren är nära”, i EB 1983 istället fick överskriften ”Herrens moder”, med sju av nio bibelläs-ningar nya för söndagen, bland annat de tre evangelieläsningarna ur Luk 1. Ändringen samspelade med vad som tidigare skett i romersk- katolska och därefter i tyska evangeliska läsordningar. Utredningens uttryckliga förslag att inte göra denna ändring samspelade däremot med att ändringen inte gjorts i de nordiska lutherska kyrkorna.²⁰ EB 1983 och EB 2002 innebar också att var sin dubbelhelg etablerats, vilket behandlas längre fram i denna artikel.

---

18 Evangelieboksgruppen 2000, s. 3, 14–16.

19 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 23f.

20 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 21.

Inspel som inte lett till samspel

Följande avsnitt behandlar impulser till förändrat kyrkoårsfirande som inte gjort avtryck i evangelieböckerna, vilket kan beskrivas som inspel som inte lett till samspel.

Kyrkoåret sådant det firas i Svenska kyrkan tillerkänner varje söndag en tydligt egen identitet, något som inte är fallet i det romersk-katolska kyrkoåret.²¹ Andra vatikankonciliet inledde en revision av den läsordning med en årgång som gällt sedan trientkonciliet 1570.²² Resultatet, *Ordo lectionum missae* från år 1969, räknar söndagar ”under året” under de tider som i Svenska kyrkans kyrkoår motsvarar trettondedags-, förfaste- och trefaldighetstid. Man använder då så många söndagar som behövs mellan trettondedag och fasta och fortsätter efter påskens efterfirningstid där man slutat. Löpande läses under år A matteustexter, under år B markustexter och under år C lukastexter. Ett liknande förslag framlades för 1968 års kyrkohandbokskommitté men avvisades utifrån att modellen inte vunnit gensvar i andra lutherska kyrkor inom och utom Norden samt utifrån att det låg utanför kommitténs uppdrag att på så sätt bryta ner kyrkoåret och skapa nytt;²³ inspelet avvisades alltså delvis för att det inte tagits upp i kyrkor med vilka man ville samspela. I Nordamerika har det katolska lektionariet dock inspirerat till flera olika liknande läsordningar för episkopaler, lutheraner, presbyterianer och metodister med flera.²⁴ 1974 inledde ett arbete syftande mot gemensam läsordning för kontinentens alla engelskspråkiga kristna, och *Common Lectionary* omfattande tre årgångar utgavs för provanvändning 1983–1987. Redan under försökstiden förutskickades en revision, som kom att baseras lika mycket på erfarenheter från provperioden som på de olika skäl som fick vissa kyrkor (bland annat romersk-katolska kyrkan och många lutherska kyrkor) att lämna projektet. Ett stort antal reformatoriska kyrkor i och utanför Nordamerika, inklusive lutherska, har dock kommit att

---

21 Kilström 1982, s. 173.

22 Boisclair 1996, s. 49, 69–73.

23 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 11–12.

24 Boisclair 1996, s. 94–105.

anta *Revised Common Lectionary*. Även om romerskt godkännande inte erhållits och heller inte kan väntas är *RCL* alltså en brett ekumenisk läsordning med rotträdar rakt ner i *Ordo Lectionum Missae*;²⁵ den har också bidragit med den huvudsakliga läsordningen i Church of Englands *Common Worship*.²⁶ Evangelieboksgruppen anknöt inför EB 2002 till bedömningen inför EB 1983 att det traditionella svensk-kyrkliga kyrkoåret i huvudsak borde kvarstå. Man konstaterar problem med både *Ordo Lectionum Missae* och *Revised Common Lectionary* och skriver att ”Svenska kyrkan är bland de få kyrkor i världen som bevarat det västerländska, medeltida kyrkoåret och fört det vidare in i modern tid”.²⁷ Inte heller i EB 2002 har alltså det inspel från andra kyrkor som *Revised Common Lectionary* utgör lett till samspel med kyrkoårsfirandet.²⁸

Ett annat inspel som inte lett till samspel kommer från en ändring av allmänna helgdagar i Sverige. Sedan 2005 har annandag pingst upphört att vara allmän helgdag, men någon förändring av EB 2002 har inte gjorts. Med tanke på att redan EB 1983 infört firingsdagar utan helgdagsstatus – askonsdagen och skärtorsdagen – är det på inget vis revolutionerande att den relativt nyantagna EB 2002 inte omedelbart förändrades. Samtidigt måste en väsentlig skillnad erkännas mellan å ena sidan skärtorsdagen med dess relation till den särskilda händelsen att Jesus instiftade nattvarden och askonsdagen, den dag då 40-dagarsfastan inför påsk inleds, och å andra sidan annandag pingst som saknar koppling till vare sig någon särskild händelse i Jesu liv eller till en klar händelse i kyrkoåret.

---

25 Boisclair 1996, s. 106–116.

26 *Common Worship* 2000, s. 540.

27 Evangelieboksgruppen 2000, s. 12–14, 36.

28 Gail Ramshaw utmanar i ett föredrag de nordiska kyrkorna att byta lojaliteten mot en i grunden medeltida läsordning mot *RCL* som hon presenterar som ekumenisk, baserad på evangelisternas respektive berättelser om Jesus och i sin kyrkoårsuppfattning närmare fornkyrkan än medeltiden.

Samspel mellan kyrkoårsfirande och evangeliebok

Kyrkoåret sådant det framträder i EB innehåller ibland kolliderande söndagar. Detta stycke belyser kollisionerna men också förändringar över tid i samspelet mellan kyrkoårsfirande och evangeliebok.

I utredningarna som föregick såväl EB 1983 som EB 2002 hänvisas till levande tradition, till hur kyrkoåret ”är älskat i all sin komplexitet”,²⁹ vilket torde kunna tolkas som att samspelet mellan EB och kyrkoårsfirande i väsentlig utsträckning fungerar. Ambitionen inför EB 1983 att undanröja störningar i kyrkoårsrytmen kan ses som en ambition att förbättra samspelet. Att söndagar ibland firas och ibland bortfaller är en nödvändig konsekvens av att julen firas på fast datum medan påsken firas på en söndag vars tidigast möjliga datum ligger över en månad från dess senast möjliga datum; ska det undvikas måste man räkna söndagar ”under året” enligt en för Svenska kyrkans del avvisad modell. I det av EB beroende kyrkoåret slås dessutom ordinarie söndagar ut av ytterligare tre firningsdagar som är förlagda till söndagar: julens sista efterfirningsdag kyndelsmässodagen och dess första förebud Jungfru Marie bebådelsedag samt den helige Mikael's dag. Några försök att ändra detta har inte påträffats vad gäller kyndelsmässodagen och den helige Mikael's dag. För Jungfru Marie bebådelsedag hade föreslagits att den skulle firas på sitt egentliga datum 25 mars eller lördagen dessförinnan (dock senast lördagen före palmsöndagen), och utredningen inför EB 1983 föreslog – utan att få gehör – att den skulle få fast plats på tredje söndagen i fastan, så att det därmed ”skulle undvikas att de viktiga söndagarna Midfastosöndagen och 5. i Fastan försvann, vilket nu ofta är fallet”.³⁰ Även den bibehållna tacksägelsedagen slår ut en trefaldighetssöndag under hösten, liksom alla själars dag och den i och med EB 2002 nya den helige Johannes döparens dag. Under mitt avhandlingsarbete om lukasliknelser och deras reception i predikoutkast 1985–2013 noterade jag hur liknelse-

---

29 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, t ex s 28; Evangelieboksgruppen 2000, s. 36 (cit).

30 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 23f.

berättelser föll bort ur gudstjänstlivet på hösten enligt EB 1983 och såväl på sommaren som på hösten enligt EB 2002.³¹ Jag utvidgade notiserna till en inventering av bortfallande söndagar under hela kyrkoåret (jfr appendix). Det visar sig då att söndagar slås ut enligt följande under perioden 1984–2016:³²

Tabell 1 Söndagar som slås ut

Söndag	antal gånger 1984–2016 (Joh. döparens dag 2004–2016) som söndagen nedan slås ut						
<i>kyndelsmäss</i>	4 e tref 3	5 e tref 8	septuag. 8	sexag. 14			
<i>Marie beb.</i>	3 i fast. 7	midfast. 6	5 i fast. 20				
<i>Joh döp (EB02)</i>	1 e tref 2	2 e tref 2	3 e tref 4	4 e tref 2	apostl.d. 3		
<i>Mikaels dag</i>	15 e tref 3	16 e tref 8	17 e tref 8	18 e tref 9	19 e tref 4	20 e tref 1	
<i>tacks.-dagen</i>	16 e tref 2	17 e tref 7	18 e tref 6	19 e tref 9	20 e tref 8	21 e tref 1	
<i>alla själars dag</i>	20 e tref 7	21 e tref 7	22 e tref 7	23 e tref 9	24 e tref 3		

Om den helige Mikaels dag och konsekvenserna av denna har jag, som framgått, inte funnit någon diskussion. Den bevarade tacksägelsedagen svarar mot en folklig förankring med välbesökta skördegudstjänster,³³ åtminstone på landsbygden, och denna störning i kyrkoårsrytmen får sägas kunna samspela väl med kyrkoårets primära funktion enligt Kyrkoordningen: människors möte med Gud.

31 Evertsson 2014, s. 115, 191, 213.

32 Här bortses från att julens skiftande veckodag påverkar söndagarna efter jul och nyår samt att påskens förläggning gör att trettondedagstidens sista söndag varierar mellan andra och sjätte. Man kan därutöver fundera på hur mycket fjärde söndagen i advent uppmärksammas när denna infaller på julafton och hur mycket söndagen efter jul i praktiken firas när den infaller på nyårsafton.

33 Bexell 2015, s. 50.

*Samspel mellan kyrkoårsfirande
och evangeliebok vid alla själars dag*

Dubbelhelgen vid allhelgona samspelar med ett allmänt västkyrkligt mönster, nämligen att alla helgons dag följs av alla själars dag, en struktur som kan behöva hävdas om inte alla döda betraktas som helgon (och en sådan helgondefinition är i bästa fall meningslös). I förhållande till de söndagar som slås ut rör det sig däremot snarare om kollision än samspel. De söndagar som – i fallande frekvens under redovisad period – slås ut av alla själars dag bär överskrifterna ”Förlåtelse utan gräns”, ”Våra hem” (EB 1983)/”Att leva tillsammans” (EB 2002), ”Samhällsansvar”, ”Frälsningen” respektive ”Den yttersta tiden”. Mot intresset att bereda dessa ämnen utrymme får sättas behovet av plats för de gudstjänster till minne av de under året avlidna som numera förekommer allmänt i Svenska kyrkan,³⁴ gudstjänster som kan spåras tillbaka till 1920-talet.³⁵ Samspelet mellan kyrkoårsfirande och evangelieböcker är här dubbelriktat. Att EB 1983 har en särskild ”söndagen efter alla helgons dag”, tillkommen i Kyrkomötets beredningsutskott,³⁶ får ses som resultatet av ett samspel mellan firandet av de avlidnas minne och 1952 års helgdagsreform som flyttade alla helgons dag från allhelgonadagens traditionella datum 1 november till lördagen under perioden 31 oktober–6 november. Att benämna dagen efter helgonens dag ”alla själars dag” uppfattades ännu som alltför vågat,³⁷ men medan EB 1983 ännu gällde lade *Kyrkoordningen* till alternativnamn genom att benämna dagen ”söndagen efter alla helgons dag eller alla själars dag”.³⁸ Efter tillräckligt lång tid med en särskild alla själars dag har denna alltmer kommit att bli den främsta dagen för gudstjänster till de avlidnas minne. Fritextsvaren på frågan om dag för minnesgudstjänst i enkäten Kyrklig sed 2008–2009

---

34 LUKA 28 Kyrklig sed 2008–2009, fråga 145: Endast 1% av svaren på frågan ”Förekom i någon kyrka gudstjänst till minne av de under året avlidna?” är nekande.

35 Bexell 2015, s. 46f.

36 Beredningsutskottet 1982, s. 3f.

37 Kilström 1982, s. 175.

38 *Kyrkoordning* 1999, 28:1; namnet ”alla själars dag” torde ha använts redan före 1999: Bexell 2015, s. 47.

(LUKA28) visar den intressanta detaljen i kyrkoårsfirandet att strax över 50% av minnesgudstjänsterna 2008 firades på alla själars dag.³⁹ En jämförelse bakåt visar på förändring därvidlag: motsvarande undersökning 2002 visade att minnesgudstjänster frekvent firades på allhelgonahelgens söndag, men "[e]n mycket klar majoritet" uppgav då alla helgons dag som minnesgudstjänstdag.⁴⁰ Enligt motsvarande undersökning 1980 var minnesgudstjänst på alla helgons dag ungefär tre gånger så vanlig som på den följande trefaldighetssöndagen,⁴¹ och 1968 var alla helgons dag ungefär fyra gånger så vanlig som minnesgudstjänstdag som följande trefaldighetssöndag;⁴² parallellt med denna utveckling har minnesgudstjänst vid andra tidpunkter under kyrkoåret blivit alltmer ovanliga. Samspelet kan beskrivas på följande sätt: ett etablerat behov ledde till en särskild dag med fokus på de avlidna, som i sinom tid kom att dra till sig gudstjänsterna med fokus på de avlidna. Om den nuvarande allhelgonadubbelhelgen skriver Bexell att "[e]n pastoralt och själavårdsmässigt begrundad sedvänja har underifrån arbetat sig fram till kyrkomötets godkännande".⁴³ Söndagarna som slås ut är dessutom sådana som ändå inte alltid infaller med tanke på påskens skiftande datum:

Tabell 2 Hur ofta kyrkoårets sista söndagar firas 1984–2016 med respektive utan alla själars dag

Söndag	antal gånger den firas	antal gånger den skulle ha firats utan alla själars dag
20 e tref	17	24
21 e tref	25	31
22 e tref	20	27
23 e tref	9	18
24 e tref	5 ⁴⁴	8

39 LUKA 28 Kyrklig sed 2008–2009, fråga 145, fritextsvar.

40 Gustafsson 2006, s. 102.

41 LUKA 1980, fråga 148.

42 LUKA 1968, fråga 101.

43 Bexell 2015, s. 47.

44 Två gånger kom söndagen i stället att firas som 25 e tref.

Brutet samspel vid midsommar

En viss likhet med hur praxisgrundade synpunkter kom att övertrumfa utredningsförslag när EB 1983 fick en särskild söndag efter alla helgons dag kan iakttas när det gäller kyrkoårsförändringen att EB 2002 bröt upp sambandet mellan midsommaren och Johannes döparen, enligt Lk 1:26 född ett halvår före Jesus. Enligt 1952 års helgdagsreform firas midsommardagen lördagen 20–26 juni och utgör alltså första dagen i en dubbelhelg. Midsommardagens överskrift har tidigare haft dubbelt fokus: i EB 1921 ”Jord och himmel”, i EB 1942 ”Skapelsen och ljuset från höjden”, i EB 1983 ”Skapelse och frälsning”. Önskemål om renodling av midsommardagen har framförts vid återkommande tillfällen: redan Frans Mikael Franzén ville skapa ”en kristlig sommarhögtid”.⁴⁵ 1968 års kyrkohandbokskommitté avvisade sådana önskemål med motiveringen att den skulle bryta en levande tradition,⁴⁶ och evangelieboksgruppen 2000, som noterade att dubbelfokus kan upplevas dra åt olika håll, föreslog trots detta en principiellt oförändrad midsommarhelg.⁴⁷ På kyrkostyrelsens förslag har EB 2002 istället två åtskilda dagar, med midsommardagen ägnad åt ”Skapelsen” och med ”Den Högstes profet” som överskrift över den följande söndagen, den helige Johannes döparens dag; denna dag slår ut den trefaldighetssöndag som annars står på tur. Kyrkostyrelsen utgår från remissinstanser som betonar dels spänningen mellan skapelsetemat och Johannes döparen och dels tilltagande insikt i mänsklighetens miljöansvar och skriver att

förhållandet mellan skapelse och frälsning [är] ett grundläggande teologiskt tema, men midsommardagen framstår inte omedelbart som den pastoralt mest lämpade för utveckling av detta⁴⁸

---

45 Bexell 2015, s. 43; också fler exempel ges.

46 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 28.

47 Evangelieboksgruppen 2000, s. 172.

48 Kyrkostyrelsen 2002, s. 9.

– dock utan att anvisa någon särskild annan plats för detta ”grundläggande [...] tema”. Försöket att åstadkomma en harmoniskt samspelande midsommardag bryter i själva verket ett annat samspel: det mellan den tidigare överskriften *Skapelse och frälsning* och de i EB 2002 kvarstående midsommarepistlarna, där såväl förkunnelsen i Lystra (Apg 14) som på Areopagen i Athen (Apg 17) utgår från ”tema skapelse” för att nå fram till ”tema frälsning”.⁴⁹ Huruvida det samspel som efterfrågats dock uppnås i människors uppfattning av kyrkoårets midsommarfirande är en fråga om empirisk reception som inte kan behandlas här. Priset för ett sådant eventuellt samspel är dock inte bara att samspelen mellan epistlar och överskrift slås sönder utan också att centrala texter och teman slås ut. De tre liknelseberättelserna i Lk 15, om det förlorade fåret, det förlorade myntet och fadern med två söner, hör till det som emellanåt tystas, liknelser som är centrala både i Jesu undervisning och i människors medvetande.⁵⁰ Liknelsen om det förlorade myntet, som helt i enlighet med intentioner bakom EB 2002 ensam utgör andra årgångens evangelium tredje söndagen efter trefaldighet,⁵¹ kom därmed att läsas först 2010 (enligt EB 1983 lästes den för sista gången 2003, då tillsammans med liknelsen om det förlorade fåret). Liknelsen om det förlorade fåret predikas det av samma skäl inte över mellan 2009 och 2018. Söndagen med temat ”Vårt dop”, nyskapat till EB 1983 eftersom det sågs som så angeläget att man till och med var beredd att avvika från de lutherska kyrkor som man annars gärna jämförde med,⁵² slås ut (om än endast när påsken är sen). I predikoutkast över lukasliknelser kunde jag konstatera en tendens att fästa större vikt vid sammanfattningar av olika slag än vid bibeltexten.⁵³ Möjligen kan denna tendens generaliseras så att en på rubriknivå upplöst spänning blir tillräcklig för det syfte som låg bakom Kyrkostyrelsens förslag, men det reser i så fall frågor om predikopraxis. Dessutom kan inte förutsättas att dubbelfokus är

49 Cf Lövestam 1988, 241–243, 286–295.

50 Evertsson 2014, s. 215, 52 n 136.

51 Eriksson & Nilsson 2003, s. 20f, 292.

52 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 26.

53 Evertsson 2014, s. 250f.

pastoralt problematiskt. Med anledning av EB 1983 gav Verbum ut en stort upplagd kommentarserie i 18 band, med såväl exegetisk som homiletisk kommentar till samtliga sön- och helgdagstexter. Midsommarepistlarna ur Apg lyfts av båda de homiletiska kommentatorerna fram som goda möjligheter att anknyta till mångas upplevelse av skapelsen som en öppning för tro: den aning av Gud som skapelsen ger kan konkretiseras och preciseras i Jesus, så att den som söker också kan finna och lära känna Gud.⁵⁴ Även löpande publicerade predikoutkast från de första åren med EB 2002 antyder att den tidigare midsommarhelgens dubbelfokus innebar en möjlighet för förkunseln. Exempelvis kan skapelseupplevelserna och johannesprologen, första årgångens evangelium för midsommardagen, sägas leda till att "[s]kapelse och frälsning länkas ihop, som i den förra evangelieboken".⁵⁵ Ingressen till ett annat midsommarpredikoutkast talar om det stora ansvar som Gud i skapelsen tillerkänner mänskligheten men slår fast att "vi inte kan stanna där för det största är att Gud själv steg ner i sin egen Skapelse då Gud blev människa i Frälsaren Jesus Kristus".⁵⁶ Andra predikoutkast kan uttrycka uppskattning över den förändring som kommit till stånd,⁵⁷ men det måste ändå utifrån det anförda ses som tveksamt både om det egentligen var något tvingande behov i kyrkoårsfirandet som ledde fram till den splittrade midsommaren enligt EB 2002.

Framtida samspel

Evangelieböcker är inte de mest långlivade av kyrkliga böcker: 21 år mellan EB 1921 och EB 1942, 41 år mellan EB 1942 och EB 1983, 19 år mellan EB 1983 och EB 2002; utifrån genomsnittlig livslängd kan en EB 2029 emotses. Vilka aspekter av det levda kyrkoåret som då påkallar förändring av evangelieboken för att kyrkoåret optimalt ska samspela med andra relevanta faktorer så att det i Kyrkoordningen an-

---

54 Adolfsson 1988, s. 222f; Martling 1989, s. 213–216.

55 Ekstrand 2006, s. 279.

56 *Svensk pastoraltidskrift* 2005, s. 349.

57 Rondahl 2004, s. 319; Wimmer 2004, s. 325.

förda syftet att föra samman Guds frälsningshandlingar med kyrkans och den enskildes liv är svårt att sia om. På några områden finns dock sådant som behandlats eller antytts ovan att beakta, åtminstone om det även i ”EB 2029” rör sig om kyrkoårsfirande som i sina huvuddrag liknar det nuvarande, där kyrkoårets har en grundläggande rytm värd att värna. Som framgått finns det goda skäl att den störning av kyrkoårets rytm som midsommar enligt EB 2002 medförde undanröjs: det problem som skulle lösas är fortfarande delvis problematiskt och alls inte löst. Störningen i att alla själars dag slår ut en senhöstsöndag får däremot anses motiverad av ovan anförda skäl.

När det gäller sällan infallande söndagar är en möjlighet att återknyta till praxis före EB 1921, nämligen att en uppsättning läsningar kan förekomma på två olika söndagar som inte kan infalla samma år.⁵⁸ Alternativt kan man, med tanke på evangelieböckers vanligen korta livslängd, via kalendariska simuleringar skaffa sig en uppfattning om hur ofta en söndag faktiskt kommer att infalla och ha detta som ett ingångsvärde i textvalet, så att inte centrala perikoper göms och därmed glöms. Reformationstemats förläggning i och med EB 1983 till det levande ordets söndag sexagesima var tematiskt näraliggande, men man kan ifrågasätta huruvida man hade klart för sig hur ofta sexagesima bortfaller: under de tjugo år som EB 1983 användes kom första årgången att användas tre gånger, andra årgången fyra gånger och tredje årgången fem gånger medan söndagen slogs ut åtta gånger. Vidare haltar relationen mellan hur ofta söndagar firas och hur många läsningar de har. I EB 1983 och EB 2002 har tjugotredje söndagen efter trefaldighet, som firas nio gånger 1984–2016, tre fullständiga årgångar liksom femte söndagen efter trettondedagen, som firas tre gånger 1984–2016; dess tredje årgång enligt EB 1983 kom aldrig att användas. Å andra sidan har sjätte söndagen efter trettondedagen, som under samma period infaller två gånger, och tjugofjärde/tjugofemte söndagen efter trefaldighet, som firas sju gånger, bara en årgång bibelläsningar.⁵⁹ På samma sätt som tjugofjärde och tjugot-

---

⁵⁸ Bexell 2015, s. 48.

⁵⁹ Utredningen inför EB 1983, som föreslog att söndagarna sexagesima och septuagesima skulle avskaffas, föreslog endast en årgång vardera för sjunde och åttonde

femte söndagarna efter trefaldighet sammanförts skulle man kunna sammanföra femte och sjätte söndagen efter trettondedagen då de inte kan infalla samma år. Det kalendariska spannet för femte söndagen efter trettondedagen är 4–10 februari, men då kyndelsmässodagen infaller söndagen 2–8 februari (om inte fastlags söndagen skjuter den till tidigare datum) återstår bara 9–10 februari för femte söndagen efter trettondedagen. Senaste möjliga datum för påskdagen, 25 april, ger däremot som senaste möjliga datum för en sjätte söndag efter trettondedagen 15 februari (på skottår, annars 14 februari).

Avslutning

Huvudsyftet med denna artikel har varit att belysa några aspekter av samspelet mellan kyrkoårsfirande och texturval för gudstjänstlivet, främst inom Svenska kyrkan under senare decennier. En utgångspunkt har också varit att kyrkoårsfirande i sig är ett samspel mellan olika delvis svår- eller oåtkomliga faktorer snarare än en entydig storhet. Svenska kyrkans kyrkoår kan konstateras delvis samspela väl med dess övergripande syfte att möjliggöra möte mellan människor och Gud, men innehåller också i vissa avseenden en ryckighet som motverkar syftet. Där samspelet inte fungerar blir det en utmaning för kommande evangeliebokskommittéer att avhjälpa störningar.

---

söndagarna efter trettondedagen. 1968 års kyrkohandbokskommitté 1979, s. 23.

Summary

Magnus Evertsson, B.A., D.Th.
Lund University, Sweden
magnus.evertsson@ctr.lu.se

Liturgical Year and Lectionary

An established lectionary and a liturgical year both exercise considerable influence upon worship. The main purpose of this article is to highlight some aspects of the interplay between the celebration of the liturgical year and the use of specific texts in the Church of Sweden in recent decades.

The lectionary in the Church of Sweden has medieval roots. In the nineteenth century, the annual cycle of epistles and gospels was supplemented by two complete series of texts on which the sermon should be based, so that over a period of three years a greater number of pericopes would be commented on from the pulpit. The lectionary of 1983 introduced three complete cycles of Old Testament texts, epistles and gospels. The lectionary of 2002 revised the selection in an attempt to clarify the interplay between Old and New Testament pericopes; it also strove to make the language and choice of texts more gender inclusive and to provide more texts from the Psalter. Other minor changes were introduced, too, partly with an eye to revisions in the Roman Catholic and German Evangelical-Lutheran lectionaries. However, the *Revised Common Lectionary* was not adopted.

Collisions between mobile celebrations and celebrations on a fixed date have always been a feature of the liturgical year. In the liturgical year of the Church of Sweden, the following feasts are always celebrated on a Sunday, thus defeating the theme and pericopes of the Sunday they happen to collide with: Purification of Mary (a Sunday near 2 Feb.), Annunciation of Mary (a Sunday 22–28 March, or earlier if this would collide with Palm Sunday or Easter), John the Baptist's Day (a Sunday 21–27 June), St. Michael's Day (a Sunday 29 Sept.–5 Oct.), Thanksgiving Day (2nd Sunday of Oct.) and All Souls' Day (1st

Sunday of Nov.). A table shows how many times various Sundays are defeated by these feasts during the years 1984–2016.

All Souls' Day is a particular case. It originated in relation to All Saints' Day, which in Sweden since 1953 is always celebrated on the Saturday 31 Oct.–6 Nov. The following Sunday thus became "The Sunday after All Saints" and assumed a function similar to All Souls in other churches, with a thematic focus on the departed.

Another particular case considered in the article is John the Baptist's Day and the celebration of Midsummer. Since 1953, Midsummer Day is a Swedish public holiday that always falls on the Saturday occurring 20–26 June. Until 2002, the Church of Sweden used to celebrate John the Baptist's Day on Midsummer Day, with pericopes that primarily envisaged the latter by focusing on creation. The lectionary of 2002 separates the two days, so that Midsummer Day (Saturday) has the theme "Creation" while John the Baptist's Day (Sunday) has the theme "The Prophet of the Most High". However, in the lectionary of 1983, Midsummer Day had the theme "Creation and Salvation", which is still reflected in the epistles for that day in the new lectionary. Another inconvenience is that John the Baptist's Day tends to defeat those Sundays after Trinity when the gospel pericopes contain the well-known Lucan parables of the lost coin, the lost sheep and the prodigal son.

The article ends by pointing out some further problems of this kind, which will need to be considered when the time is ripe for a new revision of the lectionary.

Käll- och litteraturförteckning

Adolfsson, Rigmor, 1988, "[Den helige Johannes döparens dag eller midsommardagen. Apg 14:16–17] Homiletisk kommentar". *Kommentar till evangelieboken* (Verbumb exegetisk-homiletiska kommentarserie). Episteltexter årgång 1. Påskdagen–domsöndagen. Stockholm, s. 222f.

Beredningsutskottet, 1982, "Beredningsutskottets betänkande 1982:7". *Protokoll. Allmänna kyrkomötet 1982:4*. Stockholm.

Bexell, Oloph, 2015, "Det svenska kyrkoåret under de senaste två hundra åren. Förändringar och revitalisering". *Kyrkohistorisk Årsskrift* 115, s. 35–57.

Boisclair, Regina Ann, 1996, *Proclaiming Salvation: The Hermeneutics of Six Contemporary Christian Lectionaries*. Ann Arbor.

- Cecilia, 1987, *Katolsk psalmbok. Tredje, fullständigt omarbetade upplagan med ekumenisk psalmboksdel*. Stockholm.
- Cecilia, 2013, *Katolsk gudstjänstbok*. Fjärde upplagan. Stockholm.
- Common Worship, 2000, *Services and Prayers for the Church of England*. London.
- Eckerdal, Lars, 1976, *Den nya gudstjänstordningen för Svenska kyrkan. Kommentarer*. [Stockholm.]
- Ekenberg, Anders, 2015, "Kyrkoårets framväxt. Aktuella perspektiv och frågor". *Kyrkohistorisk Årsskrift* 115, s. 23–33.
- Ekstrand, Britt-Karin, 2005, "Inför gudstjänsten". *Svensk kyrkotidning* 102, s. 278f.
- Eriksson, Lars Olov, & Nilsson, Nils-Henrik, 2003, *Evangelieboken i gudstjänst och förkunselse. Homiletiska och liturgiska perspektiv*. Stockholm.
- Evangelieboksgruppen, 2000, *Evangelieboksgruppens förslag till Den svenska evangelieboken. Motiveringar* (Svenska kyrkans utredningar 2000:5). Uppsala.
- Evertsson, Anna J., 2015, "Kyrkoåret och *Den svenska psalmboken* – kontinuitet och förnyelse". *Kyrkohistorisk Årsskrift* 115, s. 59–80.
- Evertsson, Magnus, 2014, *Liknelser och läsningar. Reception av liknelseberättelser ur Lukas-evangeliet, kapitel 10–15, i predikoutkast för Svenska kyrkan 1985–2013*. Skellefteå.
- Frälsningsarméns sångbok, 1989. Stockholm.
- Gustafsson, Göran, 2006, *LUKA 27 om KYRKLIG SED* 2002. *Materialbeskrivning. Resultatredovisning. Analysexempel* (Meddelanden från kyrkohistoriska arkivet i Lund. Ny följd 8). Lund.
- Kilström, Bengt Ingmar, 1982, "Kyrkoårets teologi". *Svensk Teologisk Kvartalskrift* 58, s. 169–176.
- Kyrklig kungörelse* (SKFS 1983:3).
- Kyrkoordning för Svenska kyrkan*, 1999.
- Kyrkostyrelsen, 2002, *Kyrkostyrelsens skrivelse till Kyrkomötet 2002:4. Den svenska evangelieboken*.
- Liberala Katolska Kyrkans tillägg till den Ekumeniska Psalmboken*, 1995 [utan ort].
- LUKA Kyrklig sed 1968.
- LUKA Kyrklig sed 1980.
- LUKA 28 Kyrklig sed 2008–2009.
- Lövestam, Evald, 1988, *Apostlagärningarna* (Tolkning av Nya Testamentet V). Stockholm.
- Martling, Carl Henrik, "[Den helige Johannes döparens dag eller midsommardagen. Apg 17:22–31] Homiletisk kommentar". *Kommentar till evangelieboken* (Verbums exegetisk-homiletiska kommentarserie). Episteltexter årgång 2. Påskdagen–domsöndagen. Stockholm, s. 213–216.
- Nässelqvist, Dan, 2010, "Kollektbönen i Svenska evangelieböcker 1562–2003: En analys av förändringar och deras orsaker". *Kyrkohistorisk Årsskrift* 110, s. 27–65.
- Psalmer och Sönger*, 1987. Adventistsamfundet, Fribaptistsamfundet, Helgelseförbundet, Metodistkyrkan i Sverige, Svenska Alliansmissionen, Svenska baptistsamfundet, Svenska frälsningsarmén, Svenska Missionsförbundet och Örebromissionen. Örebro och Stockholm.
- Rondahl, Mats, 2004, "För predikan". *Svensk pastoraltidskrift* 46, s. 319f.

- Segertoner*, 1988. Omarbetad och utökad upplaga. Stockholm.
- Svensk pastoraltidskrift*, 2005, Midsommardagen [redaktionell ingress], s. 349.
- Den svenska evangelieboken*, 1921, av Konungen fastställd år 1921.
- Den svenska evangelieboken*, 1942, av Konungen gillad och stadfäst år 1942.
- Den svenska evangelieboken*, 1983, antagen för Svenska kyrkan av 1983 års kyrkomöte.
- Den svenska evangelieboken*, 2002, antagen för Svenska kyrkan av 2002 års kyrkomöte.
- Den svenska kyrkohandboken*, 1986, del I: *Den allmänna gudstjänsten och De kyrkliga handlingarna*. Antagen för Svenska kyrkan av 1986 års kyrkomöte.
- Den svenska psalmboken*, 1986. Antagen av 1986 års kyrkomöte.
- Den svenska psalmboken*, 1987. Antagen av 1986 års kyrkomöte. Med Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens tillägg (701–800).
- Wimmer, Kerstin, 2004, "Inför gudstjänsten". *Svensk kyrkotidning* 100, s. 325f.
- 1968 års kyrkohandbokskommitté, 1979, *Svenska kyrkans gudstjänst. Band 4. Evangelieboken* (Statens Offentliga Utredningar 1979:12). Stockholm.

Appendix: söndagar som ibland slås ut

Datum i uppställningarna nedan anger när under respektive kyrkoår aktuella söndagar firas; när 4 söndagen i advent respektive söndagen efter jul infaller på jul- respektive nyårsafton anges istället "(j)" respektive "(n)" av skäl enligt not.32 ovan. För söndagar som slås ut av en annan anges förkortning av denna söndag: "k" (kyndelsmässodagen), "jm" (jungfru Marie bebådelsedag), "jd" (den helige Johannes döparens dag), "m" (den helige Mikael's dag), "t" (tacksägelsedagen) respektive "as" (alla själar's dag). Söndagar som bortfaller av andra kalendariska skäl markeras "-". Uppställningarna bygger på *Dagboken med kyrkoalmanacka 1983-84* t o m 2015-16 samt på påskdagsdatum enligt *Common Worship*, s. 17.

	EB 1983																								
söndag	kyrkoår83-84	84-85	85-86	86-87	87-88	88-89	89-90	90-91	91-92	92-93	93-94	94-95	95-96	96-97	97-98	98-99	99-00	00-01	01-02	02-03					
	ärgång	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1					
	påskdag	22/4	7/4	30/3	19/4	3/4	26/3	15/4	31/3	19/4	1/4	3/4	16/4	7/4	30/3	12/4	4/4	23/4	15/4	31/3	20/4				
4 söm i advent	18/1231	12221	12211	12201	12181	(j)	2312	2211	2201	2191	2181	(j)	2212	2111	2012	1912	(j)	2312	2212	2112	2012				
sön e jul	-	30/12	29/12	28/12	27/12	-	(n)	30/12	29/12	28/12	27/12	-	(n)	29/12	28/12	27/12	-	(n)	30/12	29/12	28/12				
sön e nyår	-	5/1	4/1	3/1	-	-	5/1	4/1	3/1	2/1	-	-	5/1	4/1	3/1	2/1	-	-	5/1	-	-				
2 söm e tref	15/1	20/1	19/1	18/1	17/1	15/1	14/1	20/1	19/1	17/1	16/1	15/1	14/1	19/1	18/1	17/1	16/1	14/1	14/1	20/1	19/1				
3 söm e tref	22/1	27/1	-	25/1	24/1	-	21/1	-	26/1	24/1	23/1	22/1	21/1	-	25/1	24/1	23/1	21/1	-	26/1	-				
4 söm e tref	29/1	-	-	1/2	-	28/1	-	-	k	31/1	-	29/1	28/1	-	1/2	-	30/1	28/1	-	k	-				
5 söm e tref	k	-	-	k	-	-	-	-	k	-	-	-	-	-	-	-	-	k	-	-	9/2				
6 söm e tref	12/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13/2				
septuagesima	19/2	k	26/1	15/2	31/1	22/1	11/2	27/1	16/2	k	30/1	12/2	k	26/1	k	31/1	20/2	11/2	27/1	16/2	-				
sexagesima	26/2	10/2	k	22/2	k	k	18/2	k	23/2	14/2	k	19/2	11/2	k	15/2	k	27/2	18/2	k	23/2	-				
3 söm i fastan	jm	10/3	2/3	jm	6/3	26/2	18/3	3/3	jm	14/3	6/3	19/3	10/3	2/3	15/3	7/3	jm	18/3	3/3	jm	-				
midfastosön	1/4	17/3	9/3	29/3	13/3	5/3	jm	10/3	29/3	21/3	13/3	jm	17/3	10/3	jm	14/3	2/4	jm	10/3	30/3	-				
5 söm i fastan	8/4	jm	jm	5/4	jm	1/4	jm	1/4	jm	5/4	jm	2/4	jm	jm	29/3	jm	9/4	1/4	jm	6/4	-				
1-4 söm e tref och apostladagen kan inte slås ut enligt EB83 och förtecknas därför inte här.																									
15 söm e tref	m	15/9	7/9	27/9	11/9	3/9	23/9	8/9	27/9	19/9	11/9	24/9	15/9	7/9	20/9	12/9	m	23/9	8/9	28/9	-				
16 söm e tref	7/10	22/9	14/9	m	18/9	10/9	m	15/9	m	26/9	18/9	m	22/9	14/9	27/9	19/9	t	m	15/9	m	-				
17 söm e tref	t	m	21/9	t	25/9	17/9	7/10	22/9	t	m	25/9	t	m	21/9	m	26/9	15/10	7/10	22/9	t	-				
18 söm e tref	21/10	6/10	28/9	18/10	m	24/9	t	m	18/10	t	m	15/10	6/10	m	t	m	22/10	t	m	19/10	-				
19 söm e tref	28/10	t	m	25/10	t	m	21/10	6/10	25/10	17/10	t	22/10	t	5/10	18/10	t	29/10	21/10	6/10	26/10	-				
20 söm e tref	as	20/10	t	as	16/10	t	28/10	t	as	24/10	16/10	29/10	20/10	t	25/10	17/10	as	28/10	t	as	-				
21 söm e tref	11/11	27/10	19/10	8/11	23/10	15/10	as	20/10	8/11	31/10	23/10	as	27/10	19/10	as	24/10	12/11	as	20/10	9/11	-				
22 söm e tref	-	as	26/10	-	30/10	22/10	11/11	27/10	-	as	30/10	12/11	as	26/10	8/11	31/10	-	11/11	27/10	-	-				
23 söm e tref	-	10/11	as	-	as	29/10	-	as	-	as	-	10/11	as	-	9/11	-	-	as	-	-	-				
24 söm e tref	-	-	9/11	-	-	as	-	as	-	-	-	-	-	-	9/11	-	-	-	-	-	-				
25 söm e tref	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				

Läsningar enligt EB 1983 som aldrig kom att användas: 5 söm e tref, 3 ärg. Läsningar enligt EB 1983 som kom att användas endast en gång: 4 söm e tref, 1 ärg, 5 söm e tref, 1 och 2 ärg.

EB 2002... om den kommer att vara i bruk så länge

	kyrkoår	03-04	04-05	05-06	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30	
söndag	kyrkodag	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	
	ärgång	1/14	2/73	16/4	8/4	23/3	12/4	4/4	24/4	8/4	31/3	20/4	5/4	27/3	16/4	1/4	2/4	12/4	4/4	17/4	9/4	31/3	20/4	5/4	28/3	16/4	1/4	2/4	
	påskdag	21/12	19/12	18/12	(j)	23/12	21/12	20/12	19/12	18/12	23/12	22/12	21/12	20/12	18/12	(j)	23/12	22/12	20/12	19/12	18/12	(j)	22/12	21/12	20/12	19/12	(j)	23/12	
4 sön i advent		28/12	-	-	(n)	30/12	28/12	27/12	-	-	30/12	29/12	28/12	27/12	-	(n)	30/12	29/12	27/12	-	-	(n)	29/12	28/12	27/12	-	(n)	30/12	
sön e nyår		4/1	2/1	-	-	4/1	3/1	-	-	-	4/1	3/1	-	-	-	5/1	3/1	2/1	-	-	-	5/1	4/1	3/1	2/1	-	-	-	
2 sön e tref		18/1	16/1	15/1	14/1	-	18/1	17/1	16/1	15/1	20/1	19/1	18/1	17/1	15/1	14/1	20/1	19/1	17/1	16/1	15/1	14/1	19/1	18/1	17/1	16/1	14/1	20/1	
3 sön e tref		25/1	-	22/1	21/1	-	25/1	24/1	23/1	22/1	-	26/1	25/1	-	22/1	21/1	27/1	26/1	24/1	23/1	22/1	21/1	26/1	25/1	-	23/1	21/1	27/1	
4 sön e tref		1/2	-	29/1	28/1	-	1/2	-	30/1	29/1	-	k	-	-	29/1	-	k	-	k	-	30/1	29/1	-	k	-	-	30/1	-	k
5 sön e tref		-	-	k	-	-	-	-	k	-	-	9/2	-	-	-	-	10/2	-	-	k	-	-	-	-	-	-	-	10/2	
6 sön e tref		-	-	-	-	-	-	-	13/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
septuagesima		k	23/1	12/2	k	20/1	k	31/10	20/2	k	27/1	16/2	1/2	24/1	12/2	28/1	17/2	9/2	31/1	13/2	k	28/1	16/2	1/2	24/1	13/2	28/1	17/2	
sexagesima		15/2	k	19/2	11/2	k	15/2	k	27/2	12/2	k	23/2	k	k	19/2	k	24/2	16/2	k	20/2	12/2	k	23/2	k	k	20/2	k	24/2	
3 sön i fastan		14/3	27/2	19/3	11/3	24/2	15/3	7/3	jm	11/3	3/3	jm	8/3	28/2	19/3	4/3	jm	15/3	7/3	20/3	12/3	3/3	jm	8/3	28/2	19/3	4/3	jm	
midfastosön		21/3	6/3	jm	18/3	2/3	jm	14/3	3/4	18/3	10/3	30/3	15/3	6/3	jm	11/3	31/3	jm	14/3	jm	19/3	10/3	30/3	15/3	7/3	jm	11/3	31/3	
5 sön i fastan		jm	jm	2/4	jm	jm	29/3	jm	10/4	jm	6/4	jm	2/4	jm	7/4	29/3	jm	3/4	jm	3/4	jm	6/4	jm	6/4	jm	2/4	jm	7/4	
1 sön e tref		13/6	29/5	18/6	10/6	25/5	14/6	6/6	jd	10/6	2/6	jd	7/6	29/5	18/6	3/6	jd	14/6	6/6	19/6	11/6	2/6	jd	7/6	30/5	18/6	3/6	jd	
2 sön e tref		20/6	5/6	jd	17/6	1/6	jd	13/6	3/7	17/6	9/6	29/6	14/6	5/6	jd	10/6	30/6	jd	13/6	jd	18/6	9/6	29/6	14/6	6/6	jd	10/6	30/6	
3 sön e tref		jd	12/6	2/7	jd	8/6	28/6	20/6	10/7	jd	16/6	6/7	jd	12/6	2/7	17/6	7/7	28/6	20/6	3/7	jd	16/6	6/7	jd	13/6	2/7	17/6	7/7	
4 sön e tref		4/7	19/6	9/7	17	15/6	5/7	jd	17/17	1/7	jd	13/7	28/6	19/6	9/7	jd	14/7	5/7	jd	10/7	2/7	jd	13/7	28/6	20/6	9/7	jd	14/7	
apostladagen		11/7	jd	16/7	8/7	jd	12/7	4/7	24/7	8/7	30/6	20/7	5/7	jd	16/7	1/7	21/7	12/7	4/7	17/7	9/7	30/6	20/7	5/7	jd	16/7	1/7	21/7	
15 sön e tref		19/9	4/9	24/9	16/9	31/8	20/9	12/9	m	16/9	8/9	28/9	13/9	4/9	24/9	9/9	m	20/9	12/9	25/9	17/9	8/9	28/9	13/9	5/9	24/9	9/9	m	
16 sön e tref		26/9	11/9	m	23/9	7/9	27/9	19/9	t	23/9	15/9	m	20/9	11/9	m	16/9	16/10	27/9	19/9	m	24/9	15/9	m	20/9	12/9	m	16/9	6/10	
17 sön e tref		m	18/9	t	m	14/9	m	26/9	16/10	m	22/9	t	27/9	18/9	t	23/9	t	m	26/9	t	m	22/9	t	27/9	19/9	t	23/9	t	
18 sön e tref		t	25/9	15/10	7/10	21/9	t	m	23/10	7/10	m	19/10	m	25/9	15/10	m	20/10	t	m	16/10	t	m	19/10	m	26/9	15/10	m	20/10	
19 sön e tref		17/10	m	22/10	t	28/9	18/10	t	30/10	t	6/10	26/10	t	m	22/10	t	23/10	15/10	6/10	26/10	t	m	22/10	t	22/10	7/10	27/10		
20 sön e tref		24/10	m	29/10	21/10	m	25/10	17/10	as	21/10	t	as	18/10	t	as	25/10	17/10	30/10	22/10	t	as	18/10	t	as	18/10	t	as		
21 sön e tref		31/10	16/10	as	28/10	t	as	24/10	-	28/10	20/10	9/11	25/10	16/10	as	21/10	10/11	as	24/10	as	29/10	20/10	9/11	25/10	17/10	as	21/10	10/11	
22 sön e tref		as	23/10	12/11	as	19/10	8/11	31/10	-	as	27/10	-	as	23/10	12/11	28/10	-	8/11	31/10	-	as	27/10	-	as	24/10	12/11	28/10	-	
23 sön e tref		-	30/10	-	11/12	26/10	-	as	11/11	as	-	8/11	30/10	-	as	-	as	-	as	-	12/11	as	-	8/11	31/10	-	as	-	
24 sön e tref		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25 sön e tref		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Läsningar enligt EB 2002 som under används endast en gång under de 27 åren ovan: 5 sön e tref, 1 och 3 årg (1 årg används först 2030, alltså i praktiken kanske inte alls); 6 sön e tref.

